

LIFE14 CAP/SI/000012

Podprogram okolje in učinkovita raba virov

Prednostno področje okolje in učinkovita raba virov

LIFE Info dan, Brdo
8. april 2016

Tatjana Orhini Valjavec
Ministrstvo za okolje in prostor

Prednostno področje okolje in učinkovita raba virov - splošno

- **Uredba LIFE določa: večletni delovni program vsebuje vzorčni seznam projektnih tem za izvajanje tematskih prednostnih nalog;**
- **Seznam zagotavlja:**
 - **prožnost** za doseganje ciljev in načrtov programa LIFE
 - **stabilnost**, da bodo lahko morebitni prosilci načrtovali, pripravili in predložili predloge.
- **Projektne teme so torej orodje za prispevek k strateško pomembnim področjem politike z visoko evropsko dodano vrednostjo.**

Prednostno področje okolje in učinkovita raba virov - splošno

→ **Projektne teme in povezane tematske prednostne naloge so namenjene uresničitvi cilja:**

„razvoj, preskus in predstavitev politik ali pristopov vodenja, najboljše prakse in rešitve za okoljske izzive, vključno z razvojem in predstavitvijo inovativnih tehnologij, med drugim v zvezi s povezavo med okoljem in zdravjem, in ki podpirajo politike in zakonodajo, povezane z učinkovito rabo virov, vključno s časovnim okvirom za Evropo, gospodarno z viri“;

→ **Vsi projekti so zato pilotni ali predstavitveni (ne osredotočajo se na raziskave);**

→ **prednost pristopi, ki so na ravni Unije novi ali neznani.**

LIFE14 CAP/SI/000012

Tematske prednostne naloge za vodo in morsko okolje

Stroškovno učinkovito reševanje vprašanja kakovosti vode ter obvladovanje poplav in suš

VODE, POPLAVE IN SUŠA	UPRAVLJANJE MORJA IN OBALNIH OBMOČIJ	VODNI SEKTOR
naravno zadrževanje vode	zagotavljanje trajnosti gospodarskih dejavnosti - zmanjšanjem pritiska gospodarskih dejavnosti na morsko okolje	razvoj tehnologij za sisteme pitne vode in čistilne sisteme za komunalno odpadno vodo
obvladovanje poplavne ogroženosti in tveganja suše		
obravnavanje hidromorfoloških pritiskov	preprečevanje in zmanjševanje odpadkov ali mikrobioloških onesnaževalcev v morju	učinkovito zagotavljanje storitev za rabo vode v skladu z direktivo o pitni vodi in direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode na redko poseljenih območjih
celovito upravljanje hranil (kmetijstvo in druge človeške dejavnosti)		
pritisni kemičnih onesnaževalcev (zmanjšanje emisij)	spodbujanje sinergije med celostnim upravljanjem obalnih območij in pomorskim prostorskim načrtovanjem	inovativne rešitve in/ali možnosti čiščenja v zvezi z reciklirano/ predelano vodo
ponovna vzpostavitev naravne morfologije voda in/ali poustvarjanje povezanih habitatov		
izvajanje ukrepov za varčevanje z vodo in zmanjševanje pritiska na vodna telesa na podlagi vodno-ekonomskih modelov		

LIFE14 CAP/SI/000012

Tematske prednostne naloge za odpadke

EU prioritetni cilji: zmanjšanje nastajanja odpadkov, povečanje obsega recikliranja in ponovne uporabe, sežiganje le tistih materialov, ki jih ni mogoče reciklirati, in odlaganje le tistih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati ali ponovno uporabiti

IZVAJANJE ZAKONODAJE O ODPADKIH	ODPADKI IN UČINKOVITA RABA VIROV
<p>inovativne metode, tehnologije in ukrepi za preprečevanje nastajanja odpadkov, ponovno uporabo in ločeno zbiranje komunalnih odpadkov</p>	<p>izvajanje uporabe gospodarskih instrumentov na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, ki podpirajo politiko ravnanja z odpadki ter politiko učinkovite rabe virov</p>
<p>inovativne metode, tehnologije in ukrepi za preprečevanje nastajanja, pripravo na ponovno uporabo/za ponovno uporabo, recikliranje in ločeno zbiranje naslednjih tokov odpadkov:</p> <ul style="list-style-type: none">- OEEO, BA, izrabljena vozila, odpadna embalaža, gradbeni ter medicinski odpadki- biološki odpadki	
<p>projekti celovitega upravljanja s plastičnimi odpadki</p>	
<p>izboljšanje ravnanja z nevarnimi odpadki v gospodinjstvih</p>	

LIFE14 CAP/SI/000012

Tematske prednostne naloge za učinkovito rabo virov, tla, gozdove, zeleno in krožno gospodarstvo

UČINKOVITA RABA VIROV, ZELENO IN KROŽNO GOSPODARSTVO	TLA	GOZDOVI
projekti za izvajanje koncepta krožnega gospodarstva	omejevanje, zmanjševanje ali predlogi inovativnih metod za nadomestila za pozidavo na regionalni ali lokalni ravni	prispevek k pripravi informacij ter izvajanje napredne metodologije za prikaz trajnostnega upravljanja gozdov na regionalni, nacionalni ali nadnacionalni ravni
projekti za izvajanje novih poslovnih modelov za učinkovito rabo virov		
izvajanje evropske metodologije za opredelitev ekološkega odtisa	doseganje boljšega upravljanja tal	razvoj in izvajanje novih metod za zbiranje meril in kazalnikov za trajnostno upravljanje gozdov ter poročanje o njih
povezovanje spodbud za izboljšanje ugleda, regulativne ali finančne spodbude za okoljsko učinkovitost (npr. EMAS)		prispevek k izboljšanju evropskega informacijskega sistema za gozdne požare
spodbujanje zelenih javnih naročil	razvoj in izvajanje stroškovno učinkovitih podpornih orodij in shem za opredelitev onesnaženih območij na regionalni ali	projekti, ki s pomočjo novih informacij o gozdovih povečajo njihovo odpornost na grožnje zaradi demografskih

LIFE14 CAP/SI/000012

Tematske prednostne naloge za okolje in zdravje, kemikalije in hrup

KEMIKALIJE	HRUP	INDUSTRIJSKE NESREČE
projekti, ki zmanjšujejo vpliv kemikalij na okolje ali zdravje ljudi	projekti za uvedbo shem za stalna območja z nizkimi stopnjami emisij hrupa na mestnih območjih	projekti, ki naj bi poenostavili izvajanje Direktive Seveso o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, z razvojem metodoloških orodij za kartiranje tveganja, vključno s kartiranjem okoljskih tveganj, in za obravnavanje verižnih učinkov
projekti za izboljšanje uporabe podatkov o nadzoru na področju zaščite zdravja ljudi in okolja	projekti na gosto naseljenih mestnih območjih, ki so namenjeni zmanjšanju hrupa s cest in drugih prometnih infrastruktur	

Tematske prednostne naloge za **kakovost zraka in emisije, vključno z mestnim okoljem**

Izvajanje zakonodaje o kakovosti zraka in celovit pristop k okoljskim problemom na mestnih območjih. Onesnaženost zraka ostaja najresnejši okoljski problem za zdravje v Evropi.

ZAKONODAJA O KAKOVOSTI ZRAKA IN DIREKTIVA O NACIONALNIH ZGORNJIH MEJAH EMISIJ	DIREKTIVA O INDUSTRIJSKIH EMISIJAH - IED	MESTNO OKOLJE
<p>Lokalni in regionalni energetski projekti, ki obravnavajo kakovost zraka in zmanjšanje emisij na kritičnih točkah in območjih</p> <p>projekti, ki prispevajo k visokokakovostnim napravam za izgorevanje biomase</p> <p>projekti trajnostne mobilnosti</p> <p>projekti za zmanjšanje amoniaka in emisij trdnih delcev v kmetijstvu</p>	<p>razvoj in preskušanje tehnologij za preprečevanje in zmanjšanje onesnaženja, ki so v direktivi o industrijskih emisijah navedene kot nastajajoče tehnologije</p>	<p>projekti za izvajanje integriranih in celostnih politik za trajnostno urbanistično načrtovanje in projektiranje</p>

Prednostno področje okoljsko upravljanje in informacije - splošno

→ **Projektne teme in povezane tematske prednostne naloge so namenjene uresničitvi cilja :**

„Spodbujanje ozaveščenosti o okoljskih zadevah, vključno s podporo javnosti in deležnikov za oblikovanje politik Unije na področju okolja, ter spodbujanje znanja o trajnostnem razvoju in novih vzorcev za trajnostno potrošnjo“.

→ **akcije obveščanja, komuniciranja in ozaveščanja v skladu s 7. okoljskim akcijskim programom EU;**

→ **dejavnosti v podporo:**

- učinkovitim nadzornim procesom,
- ukrepom za spodbujanje skladnosti v zvezi z okoljsko zakonodajo Unije,
- dejavnosti v podporo informacijskim sistemom in orodjem za izvajanje okoljske zakonodaje Unije.

Tematske prednostne naloge za prednostno področje okoljsko upravljanje in informacije

AKCIJE OBVEŠČANJA, KOMUNICIRANJA IN OZAVEŠČANJA

Voda

- obveznosti in priložnosti iz okvirne direktive o vodah in iz okvirne direktive o morski strategiji,
- razvoj in preskušanje politik določanja cen vode,
- sheme za čiščenje plaž in morja,
- sodelovanje o izvajanju strategij za morske bazene

Učinkovita raba virov, tal in gozdov, zeleno in krožno gospodarstvo

- smernice za evropske uporabnike genskih virov,
- odpadna hrana in hramba hrane,
- raba tal in zemeljskih virov,
- koristi učinkovite rabe virov,
- usklajevanje informacij o gozdovih in gozdnih požarih.

Okolje in zdravje, vključno s kemikalijami in hrupom

- informacije o nevarnosti kemikalij v izdelkih,
- varna uporaba kemikalij v izdelkih z nalepko
- ozaveščanje podjetij o njihovih dolžnostih v skladu z uredbo REACH ,
- vpliv hrupa na zdravje prebivalstva.

Odpadki

- postopno ukinjanje odlaganja odpadkov,
- spremembe vzorcev glede ravnanja z odpadki, predvsem zmanjšanje, zlasti OEEO ter plastičnih.

Kakovost zraka in emisije, vključno z mestnim okoljem

- kakovost zraka v mestnih območjih, vpliv na zdravje,
- uporaba sistemov za spremljanje kakovosti zraka,
- dostop do javnih informacij o industrijskih obratih.

Narava in biotska raznovrstnost

- ozaveščanje o omrežju Natura 2000,
- ozaveščanje o velikih zvereh,
- o strategiji EU za biotsko raznovrstnost,
- o invazivnih tujih vrstah,
- o zeleni infrastrukturi.

Upravljanje in izvajanje

- dostop do pravnega varstva na področju okolja,
- ozaveščanje o direktivi o okoljski odgovornosti,
- ozaveščanje in razvoj smernic za raziskovalce, MSP ter javne organe kot evropske uporabnike genskih virov.

Tematske prednostne naloge za prednostno področje okoljsko upravljanje in informacije

DEJAVNOSTI V PODORO UČINKOVITIM NADZORNIM PROCESOM IN UKREPOM ZA SPODBUJANJE SKLADNOSTI

Izvajanje, inšpekcijski pregledi in nadzor

Projekti za povečanje učinkovitosti in uspešnosti okoljskih inšpekcijskih pregledov in nadzora s
Projekti za povečanje učinkovitosti in uspešnosti dejavnosti za boj proti okoljskemu kriminalu

Izmenjava dobrih praks

- razvoj spretnosti upravljalcev območij Natura 2000 ,
- razvoj in podpora vlogi mrež prostovoljcev, ki prispevajo upravljanju mreže Natura 2000,
- izboljševanje vključenosti znanstvene politike (uredba REACH, druga zakonodaja o kemikalijah ali direktive o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene),
- v zvezi z zakonodajo o kakovosti zraka,
- glede zelenih javnih naročil med javnimi organi.

Spodbujanje zunajsodnega reševanja sporov

- kot načina za iskanje sporazumnih in učinkovitih rešitev za spore na področju okolja, na primer z dejavnostmi in dogodki, namenjenimi usposabljanju strokovnih delavcev ali izmenjavi dobrih praks in izkušenj glede mediacije na področju okolja.